

Pedagoški priručnik za nastavnike i stručnjake

Sufinancira
Europska unija

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Sadržaj

Uvod.....	3
Definicija jednostavnog jezika.....	5
Važnost jednostavnog jezika.....	8
Osnovna pravila jednostavnog jezika.....	11
Savjeti za primjenu jednostavnog jezika.....	13
Primjeri dobre prakse.....	15
Digitalni alati za jednostavan jezik.....	17
Zaključak.....	19
Resursi.....	21

Uvod

Jednostavan jezik temeljni je element u oblikovanju dostupne komunikacije koji služi kao ključni alat za unaprjeđenje jednakosti i uključivanja u različitim područjima, posebno u obrazovanju i kulturi. Ovaj vodič ispituje jasni jezik kroz prizmu univerzalne pristupačnosti, naglašavajući njegovu kritičnu ulogu u osiguravanju toga da svi pojedinci, bez obzira na razinu pismenosti, sredinu ili sposobnosti, mogu učinkovito razumjeti i sudjelovati u pisanom materijalu.

Važnost jednostavnog jezika posebno postaje očita u strukovnom obrazovanju i kulturnim sektorima, gdje djeluje kao most za prevladavanje komunikacijskih barijera. U tim područjima, jasni jezik olakšava širenje ključnih informacija, omogućujući učenicima, stručnjacima i javnosti pristup i razumijevanje sadržaja bez nepotrebnih prepreka. Na primjer, u strukovnom obrazovanju često nailazimo na složene koncepte i tehničku terminologiju koja može biti zastrašujuća za one koji nisu upoznati s tim izrazima. Pojednostavljivanjem jezika, nastavnici i mentori mogu učiniti ove koncepte pristupačnijima i smanjiti rizik od nesporazuma.

U kulturnim sektorima, korištenje jasnog jezika osigurava dostupnost izložbi, predstava i drugih kulturnih događanja široj publici. Kulturne institucije često nastoje doseći različite publike s različitim razinama obrazovanja i jezične pismenosti. Jasni jezik pomaže u stvaranju uključivih kulturnih iskustava, čime širi krug ljudi može razumjeti i cijeniti takav sadržaj.

Vodič ima za cilj ponuditi sveobuhvatan okvir za usvajanje i promicanje jasnog jezika unutar obrazovnih institucija i kulturnih organizacija, s posebnim naglaskom na okruženje strukovnog obrazovanja. Predstavlja konkretne strategije za implementaciju praksi jasnog jezika i pruža praktične alate za stručnjake koji nastoje poboljšati pristupačnost svog pisanja. Ove strategije uključuju korištenje jednostavnog vokabulara, primjenu sažetih rečenica i izbjegavanje žargona koji bi mogao onemogućiti sudjelovanje ili zbuniti čitatelje.

Vodič također naglašava važnost razmatranja različitih potreba publike prilikom izrade pisanih materijala, osiguravajući da je korišten jezik uključiv i razumljiv svima. Usvajanjem ovih praksi, institucije mogu poboljšati učinkovitost svoje komunikacije, poticati veću uključivost i promicati pravedniju razmjenu informacija. Vodič služi kao resurs za one koji žele učiniti svoj pisani sadržaj pristupačnijim, čime doprinose inkluzivnijem i informiranijem društvu.

Izvori:

- Nielsen Norman Group. (n.d.). Plain Language Is for Everyone, Even Experts. Preuzeto 10. rujna 2024., s web stranice Nielsen Norman Group
- Plain Language Action and Information Network (PLAIN). (2011). Federal Plain Language Guidelines. Preuzeto 10. rujna 2024., s web stranice Plain Language

Definicija jednostavnog jezika

Jednostavan jezik odnosi se na pisanje koje je izravno i lako razumljivo pri prvom čitanju. Naglašava strukturiranje teksta na način koji informacije predstavlja jednostavno i direktno, izbjegavajući nepotreban žargon, složene rečenice i dvosmislene fraze. Bit jednostavnog jezika je osigurati da čitatelji brzo shvate namjeravanu poruku bez potrebe za daljnjim objašnjenjima.

Ovaj pristup je posebno važan u kontekstima gdje publika može imati različite obrazovne pozadine, kognitivne sposobnosti ili razine jezične pismenosti. Na primjer, u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, uobičajena je upotreba tehničkih termina i specifičnog žargona. Međutim, korištenje jasnog jezika može značajno poboljšati razumijevanje razbijanjem složenih koncepata na jednostavnije i razumljivije dijelove. To ne samo da pomaže učenicima da bolje razumiju sadržaj, već i da učinkovitije zadrže i primjene stečeno znanje.

U kulturnom sektoru, jednostavan jezik igra jednako važnu ulogu. Kulturne institucije poput muzeja, galerija i kazališta često stvaraju sadržaj koji je namijenjen širokoj publici. Jednostavan jezik osigurava da su izložbe, predstave i drugi kulturni događaji predstavljeni ne samo na način koji je privlačan, već i razumljiv svima. Ova inkluzivnost je ključna za omogućavanje svim članovima publike, bez obzira na njihovu pozadinu ili razinu obrazovanja, da se u potpunosti uključe i cijene kulturnu ponudu vlastite zajednice.

Jednostavan jezik nije samo pojednostavljivanje teksta, već i poboljšanje cjelokupnog komunikacijskog iskustva. Uključuje oblikovanje poruka koje su jasne, s fokusom na pristupačnost i razumljivost.

Navedeno može uključivati nekoliko strategija, kao što su korištenje uobičajenog vokabulara, razlaganje složenih ideja na jednostavnije komponente i strukturiranje nedvosmislenih rečenica. Na primjer, umjesto korištenja kompleksnog i stručnog žargona ili prekomjerno složenih rečenica, jednostavan jezik zastupa izravne izraze i jasnoću kako bi osigurao da poruka bude primljena onako kako je namjeravana.

Zaključimo, jednostavan jezik je važna praksa u obrazovnim i kulturnim kontekstima. Osigurava učinkovitost i uključivost komunikacije, omogućujući osobama različitih sposobnosti i obrazovnih pozadina pristup i razumijevanje važnih informacija bez nepotrebnih prepreka. Prioritiziranjem jasnoće i jednostavnosti, stručnjaci mogu poboljšati pristupačnost i utjecaj svojih pisanih materijala, potičući inkluzivnije okruženje za učenje i kulturno sudjelovanje.

Jednostavan jezik

Pisanje na način koji je lako razumjeti.
Tekst predstavlja informacije izravno i jasno.

Izbjegava:

- nepotreban žargon,
- složene rečenice,
- dvosmislene fraze.

Jednostavan jezik osigurava čitateljima razumijevanje poruke bez dodatnih objašnjenja.

Izvori:

Nielsen Norman Group. (n.d.). Plain Language Is for Everyone, Even Experts. Preuzeto 10. rujna 2024., s web stranice Nielsen Norman Group.

Plain Language Action and Information Network (PLAIN). (2011). Federal Plain Language Guidelines. Preuzeto 10. rujna 2024., s web stranice Plain Language.

Važnost jednostavnog jezika

Jednostavan jezik ključni je element u poticanju uključivosti i pristupačnosti, osobito za pojedince koji se suočavaju s izazovima u pisanju ili čitanju ili imaju poteškoće u učenju. Njegova važnost proteže se kroz različita područja, poboljšavajući razumijevanje i osiguravajući da su pisani materijali dostupni široj publici. To je posebno vidljivo u obrazovnim i kulturnim kontekstima gdje jednostavan jezik može dramatično poboljšati angažman i razumijevanje.

U obrazovnim okruženjima, osobito u strukovnom obrazovanju, jasni jezik igra ključnu ulogu u poboljšanju ishoda učenja. Strukovno obrazovanje često uključuje složene i tehničke informacije koje mogu biti zastrašujuće za učenike, posebno one s različitim razinama prethodnog znanja ili vještina pismenosti. Korištenjem jasnog jezika, obrazovni materijali postaju razumljiviji, omogućujući svim studentima da učinkovitije shvate i zadrže ključne koncepte. Ovaj pristup ne samo da pomaže u premošćivanju razlika u razumijevanju, već i podržava pravednije okruženje za učenje gdje su nastavni materijali dostupni svima.

Slično tome, u kulturnim okruženjima, jasni jezik osigurava da kulturni sadržaji poput izložbi u muzejima, kazališnih predstava i drugih umjetničkih prezentacija mogu biti prepoznati i cijenjeni od strane raznolike publike. Kulturne institucije nastoje aktivirati pojedince iz različitih sredina i različitih razina stručnosti. Pojednostavljanjem složenih ideja i izbjegavanjem zamršenog jezika, ove institucije čine svoje ponude uključivijima, omogućujući široj publici da se angažira i uživa u kulturnim iskustvima. Ovaj pristup demokratizira pristup kulturi, osiguravajući da se svatko, bez obzira na svoju obrazovnu ili kulturnu pozadinu, može povezati sa sadržajem.

Štoviše, jednostavan jezik pridonosi povećanju učinkovitosti u komunikaciji. Za profesionalce, korištenje jasnog jezika smanjuje vjerojatnost nesporazuma i potrebu za opsežnim naknadnim objašnjenjima.

Ova učinkovitost ne samo da pojednostavljuje komunikacijske procese, već i poboljšava interakcije s dionicima i javnošću. Organizacije koje prioritiziraju jasni jezik mogu stvoriti inkluzivnije okruženje u kojem se komunikacijske barijere minimiziraju, a informacije učinkovito prenose.

Zaključimo, jednostavan jezik ključan je za promicanje uključenosti i poboljšanje razumijevanja u različitim područjima. Njegova primjena u obrazovnim i kulturnim kontekstima pomaže osigurati da su informacije i sadržaji dostupni svim pojedincima, bez obzira na razinu pismenosti ili pozadinu. Dodatno, poboljšava učinkovitost i djelotvornost komunikacije, donoseći koristi i profesionalcima i organizacijama. Prihvatanjem jasnog jezika, možemo stvoriti inkluzivnije i otvorenije društvo.

Važnost jednostavnog jezika

- Pomaže bolje razumjeti određene informacije.
- Čini tekstove lakima za korištenje svima, osobito osobama s teškoćama.
- Osigurava uključenost i uvažavanje za sve.
- Jamči razumljivost poruke.

Pristupačnost

Razumijevanje

Uključivanje

Učinkovitost

Izvori:

Schriver, K. A. (2017). Plain Language in the U.S. Gains Momentum: 1940-2015. *IEEE Transactions on Professional Communication*, 60(4), 343-383.

Turner, C. (2020). Plain Language, Health Literacy, and Mental Health. *The International Journal of Communication and Health*, 2020(17), 55-61.

Osnovna pravila jednostavnog jezika

Pisanje jednostavnim jezikom uključuje pridržavanje temeljnih načela koja naglašavaju jednostavnost i izravnost. Slijedeći ova osnovna pravila, stručnjaci mogu izraditi dokumente koji su ne samo laki za čitanje, već i zanimljivi i učinkoviti za raznoliku publiku.

Koristite kratke rečenice: Jedno od osnovnih načela jasnog pisanja je sažetost rečenica. Ciljajte na prosječnu duljinu rečenice od 15 do 20 riječi. Kratke rečenice smanjuju kognitivno opterećenje čitatelja i poboljšavaju čitljivost, olakšavajući im praćenje i razumijevanje sadržaja (Cutts, 2013).

Izbjegavajte žargon i tehničke izraze: Iako je tehnička terminologija možda neizbježna u određenim kontekstima, ključno je minimizirati njezinu upotrebu ili pružiti jasna objašnjenja kada je to neizbježno. Stručni vokabular ili žargon mogu otuđiti čitatelje koji nisu upoznati s tim izrazima. Kada se koriste tehnički termini, trebaju biti popraćeni jednostavnim objašnjenjima kako bi se osiguralo da svi čitatelji mogu shvatiti njihovo značenje (PLAIN, n.d.).

Koristite aktiv: Aktivnim glagolskim stanjem izriče se radnja koju subjekt vrši umjesto da ju trpi ili prima. Primjerice, "Odbor je odobrio odluku" je jasnije od "Odluka je odobrena od strane odbora." Aktiv je u većini slučajeva jasniji i izravniji, čineći tekst lakšim za razumijevanje (Cutts, 2013).

Logički organizirajte sadržaj: Jasna organizacija pomaže čitateljima pri snalaženju u sadržaju. Koristite naslove, podnaslove i točke za razdvajanje teksta i vođenje čitatelja kroz informacije. Ova logička struktura ne samo da poboljšava čitljivost, već i omogućuje čitateljima brzo i učinkovito uočavanje specifičnih informacija (PLAIN, n.d.).

Fokusirajte se na publiku: Pri pisanju, uvijek bismo trebali uzeti u obzir perspektivu čitatelja. Prilagodite jezik razini razumijevanja i potrebama publike. Imajući neprestano čitatelja na umu, spisatelji i svi koji izrađuju sadržaj mogu osigurati pristupačnost i relevantnost sadržaja, poboljšavajući ukupno razumijevanje i angažman čitatelja (Cutts, 2013).

Pridržavanje ovih osnovnih pravila jasnog jezika postavlja temelj za stvaranje dokumenata koji su ne samo laki za čitanje, već i utjecajni i uključivi. Prioritiziranjem jednostavnosti, izravnosti i pisanja usmjerenog na čitatelja, stručnjaci mogu proizvesti materijale kojima se poruke učinkovito komuniciraju širokoj publici.

Osnovna pravila jednostavnog jezika

- Koristite kratke rečenice
- Izbjegavajte žargon
- Koristite aktivno glagolsko stanje (aktiv)
- Logički organizirajte sadržaj
- Fokusirajte se na publiku

Pridržavanjem ovih pravila dobit ćemo tekst koji je izravan, jednostavan i usmjeren na čitatelja.

Izvori:

Cutts, M. (2013). Oxford Guide to Plain English (4. izd.). Oxford University Press.

PLAIN. (n.d.). What Is Plain Language? Preuzeto 10. rujna 2024., s web stranice Plain Language.

Savjeti za primjenu pravila jednostavnog jezika

Uspješno implementiranje jednostavnog jezika zahtijeva posvećenost i kontinuiranu vježbu. Stručnjaci mogu poboljšati svoje pisanje slijedeći nekoliko praktičnih savjeta koji olakšavaju jasnoću i pristupačnost njihovih tekstova.

Koristite alate za procjenu čitkosti teksta: Digitalni alati poput Flesch-Kincaid testa čitkosti mogu biti izuzetno korisni u ocjenjivanju jasnoće teksta. Ovi alati procjenjuju različite aspekte čitkosti, poput duljine rečenica i složenosti riječi, pružajući vrijedne uvide i prijedloge za poboljšanje. Redovitom upotrebom ovih alata, pisci mogu osigurati da njihov sadržaj ispunjava standarde čitkosti i da je dostupan široj publici (Williams, 2014).

Zatražite povratne informacije: Prije finaliziranja ili distribucije pisanih materijala, zatražite povratne informacije od kolega ili članova ciljne publike. Ovaj korak je ključan za prepoznavanje potencijalnih problema s jasnoćom i razumljivošću. Povratne informacije pomažu u usavršavanju teksta, osiguravajući da on učinkovito prenosi namjeravanu poruku čitateljima. Uključivanje drugih u proces pregleda može istaknuti područja koja trebaju pojednostavljenje ili daljnje objašnjenje (Redish, 2012).

Vježbajte pisanje za različite publike: Prilagodba pisanja različitim publikama bitna je praksa za učinkovitu komunikaciju. Različite grupe, poput profesionalaca, studenata ili šire javnosti, imaju različite razine stručnosti i poznavanja teme. Vježbajući kako prenijeti istu poruku na različite načine, oni koji izrađuju sadržaj mogu osigurati da je njihov sadržaj pristupačan i zanimljiv svim namijenjenim čitateljima (Williams, 2014).

Obučite osoblje: Organizacije trebaju razmotriti implementaciju programa obuke usmjerenih na principe jasnog jezika. Obuka može biti osobito vrijedna u sektorima poput obrazovanja, gdje je jasna komunikacija ključna za učinkovito podučavanje i učenje. Takvi programi mogu pomoći zaposlenicima pri razumijevanju i primjeni tehnike jasnog jezika, poboljšavajući ukupnu komunikaciju unutar organizacije i s vanjskim dionicima (Redish, 2012).

Usvajanjem ovih strategija, pojedinci i organizacije mogu dosljedno stvarati tekstove koji su ne samo jasni i pristupačni, već i uključivi. Ove prakse doprinose učinkovitijoj komunikaciji, osiguravajući razumljivost pisanih materijala raznolikim ciljnim skupinama i ispunjavanje najviših standarda jasnoće.

Savjeti za primjenu pravila jednostavnog jezika

Izvori:

Williams, J. M. (2014). *Style: Lessons in Clarity and Grace* (11. izd.). Pearson.

Redish, J. (2012). *Letting Go of the Words: Writing Web Content that Works* (2. izd.). Elsevier.

Primjeri dobre prakse

Usvajanje principa jasnog jezika pokazalo je značajne prednosti u različitim sektorima, poboljšavajući komunikaciju i rezultate. Evo nekoliko istaknutih primjera iz područja obrazovanja, vlade/javnog sektora i neprofitnih organizacija:

Obrazovanje:

U strukovnom obrazovanju, priručnici su revidirani koristeći principe jednostavnog jezika kako bi se poboljšala razumljivost i učinkovitost. Na primjer, provedeno se restrukturiranje obrazovnih materijala mnogih programa strukovnog obrazovanja kako bi se pojednostavili složena terminologija i upute. Ovaj pristup doveo je do poboljšanih rezultata u učenju, jer su učenici bolje razumjeli i primjenjivali informacije. Korištenje jasnog jezika u tim kontekstima pomaže u zatvaranju razlika u razumijevanju i osigurava da svi učenici, bez obzira na prethodno znanje, mogu lakše usvojiti ključne koncepte (Garner, 2013).

Vlada:

Implementacija Zakona o jednostavnom pisanju (Plain Writing Act) od strane američke vlade odličan je primjer kako jednostavan jezik može transformirati javnu komunikaciju. Ovaj zakon nalaže svim saveznim agencijama korištenje jasnog i jednostavnog jezika u svojim dokumentima. Kao rezultat toga, javne informacije, posebno u područjima kao što su zdravstvo i pravne usluge, postale su pristupačnije općoj populaciji. Zakon je doveo do učinkovitije komunikacije smanjenjem složenosti vladinih tekstova, čime se poboljšala sposobnost javnosti za razumijevanje i interakciju s važnim informacijama (Cheek, 2010).

Neprofitne organizacije:

Neprofitne organizacije koje opslužuju marginalizirane zajednice često koriste jasni jezik u svojim materijalima za informiranje kako bi osigurale da su njihove poruke uključive i pristupačne. Ove organizacije često djeluju u raznolikim zajednicama gdje mogu postojati jezične prepreke i različite razine pismenosti.

Usvajanjem praksi jasnog jezika, neprofitne organizacije mogu učinkovito komunicirati svoje ciljeve i usluge široj publici, povećavajući angažman i utjecaj. Ovaj pristup pomaže osigurati dolazak ključnih informacija do onih kojima su najpotrebnije, čime se poboljšava ukupna učinkovitost rada uloženog u informiranje (Garner, 2013).

Ovi primjeri naglašavaju širinu i raznolikost korisnosti jednostavnog jezika. Od poboljšanja obrazovnih rezultata i povećanja pristupačnosti komuniciranja vlade i javne uprave prema građanima do učinkovitijeg informiranja neprofitnih organizacija, jasan jezik predstavlja vitalan alat za jačanje razumijevanja i uključenosti u različitim sektorima

Primjeri dobre prakse

OBRAZOVANJE

Revizija programa obrazovanja i osposobljavanja kako bi se pojednostavile složene riječi i upute te olakšalo razumijevanje.

VLADA

Sva javna tijela obvezna su koristiti jednostavan jezik u svojim dokumentima.

NEPROFITNE ORGANIZACIJE

Korištenje jednostavnog jezika kako bi njihove poruke bile lake za razumijevanje i pristupačne marginaliziranim skupinama.

Izvori:

Garner, B. A. (2013). *Legal Writing in Plain English: A Text with Exercises* (2. izd.). University of Chicago Press.

Cheek, A. (2010). *Plain Language in Government Writing: Improving the Quality of Communication with the Public*. University Press of America

Digitalni alati za jednostavan jezik

U digitalnom dobu dostupni su brojni alati koji pomažu svima koji stvaraju pisani sadržaj u stvaranju jasnog i pristupačnog teksta. Ovi alati analiziraju pisanje s aspekta čitljivosti, ističu složene fraze i nude prijedloge za pojednostavljenje, čime olakšavaju primjenu principa jasnog jezika.

Hemingway App

Hemingway App popularan je alat koji pojednostavljuje tekst i poboljšava čitljivost. Identificira rečenice koje su teške za čitanje i pruža prijedloge za njihovo pojednostavljenje. Ističući složene rečenice, pasivni oblik i priloge, Hemingway App potiče izravniji stil pisanja. To pomaže u stvaranju teksta koji je lakše razumljiv široj publici (Maron, 2017).

Readable

Readable je još jedan vrijedan alat koji izračunava ocjenu čitljivosti i pruža uvid u to koliko je tekst lak za razumijevanje. Evaluira čimbenike poput duljine rečenica i složenosti riječi kako bi odredila čitkost dokumenta. Ovaj alat je koristan kako bismo procijenili ispunjava li određeni tekst standarde pristupačnosti i pri identifikaciji područja koja je potencijalno potrebno pojednostaviti kako bi se poboljšala ukupna jasnoća teksta (Fang & Schleppegrell, 2010).

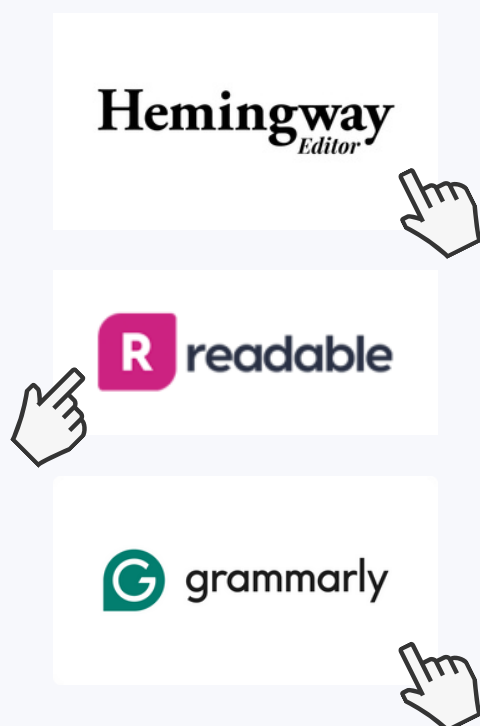
Grammarly

Iako je Grammarly prvenstveno poznat kao alat za provjeru gramatike, također nudi značajke koje poboljšavaju jasnoću i sažetost. Alat pruža povratne informacije o strukturi rečenica i izboru riječi, pomažući svima koji stvaraju pisani sadržaj pri eliminaciji nepotrebne složenosti i unaprjeđenju ukupne čitljivosti teksta. Prijedlozi Grammarlyja usmjereni su na to da pisanje učine izravnijim i razumljivijim, što je u skladu s principima jasnog jezika (Maron, 2017).

Ovi digitalni alati su ključni za primjenu principa jasnog jezika, olakšavajući pisanje pristupačnih i relevantnih tekstova. Korištenjem ovih resursa, možemo osigurati ispunjavanje standarda čitkosti i pristupačnosti, čime se poboljšava komunikacija i interakcija s publikom.

Digitalni alati za jednostavan jezik

Digitalni alati mogu se koristiti za analizu pisanja s aspekta čitljivosti, isticanje složenih fraza i pružanje prijedloga za pojednostavljenje.

Izvori:

Fang, Z., & Schleppegrell, M. J. (2010). Disciplinary Literacies across Content Areas: Supporting Secondary Reading through Functional Language Analysis. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 53(7), 587-597.

Maron, D. F. (2017). How Readability Tools Can Improve Your Writing. *Scientific American*.

Zaključak

Jednostavan jezik važan je alat za poticanje univerzalne pristupačnosti u različitim područjima, uključujući obrazovanje, kulturu i profesionalne sektore. Njegova važnost leži u sposobnosti da pisana komunikacija bude inkluzivnija, razumljivija i privlačnija za različite publike. Usvajanjem praksi jednostavnog jezika, profesionalci mogu osigurati da su njihova komunikacija dostupna osobama neovisno o razini pismenosti, pozadini ili sposobnostima.

Ovaj vodič pruža praktičan okvir za primjenu principa jednostavnog jezika u okruženjima poput strukovnog obrazovanja i kulturnih institucija. U strukovnom obrazovanju, jednostavan jezik poboljšava razumijevanje i ishode učenja pojednostavljujući složene koncepte i upute. Ovaj pristup osigurava dostupnost edukativnih materijala svim učenicima, poboljšavajući njihovu sposobnost učinkovitog razumijevanja i primjene novih informacija (Cutts, 2013).

U kulturnim ustanovama, jednostavan jezik doprinosi inkluzivnijem okruženju čineći izložbe, predstave i druge kulturne aktivnosti dostupnima široj publici. Pojednostavljivanjem jezika i izbjegavanjem žargona, ove ustanove osiguravaju doseg svojeg sadržaja do pojedinaca iz raznih obrazovnih i kulturnih sredina. Ova uključivost potiče veći angažman i sudjelovanje u kulturnim aktivnostima (PLAIN, n.d.).

Prednosti jednostavnog jezika nadilaze obrazovanje i kulturu. Usvajanje jednostavnog jezika pomaže demokratizaciji informacija, smanjujući komunikacijske barijere i potičući učinkovitije interakcije. To rezultira poboljšanim iskustvima u učenju, jačom građanskom aktivnošću i pravednijim pristupom važnim informacijama i uslugama. Kao rezultat, jednostavan jezik igra ključnu ulogu u stvaranju okruženja gdje je komunikacija otvorena i dostupna svima.

Zaključimo, jednostavan jezik moćan je alat koji podržava inkluzivnost i pristupačnost u različitim područjima. Integracijom praksi jednostavnog jezika, profesionalci mogu doprinijeti pravednijem i informiranijem društvu, gdje je informacija lako razumljiva i gdje su prepreke učinkovito komuniciranju minimizirane. Ovaj vodič služi kao resurs za primjenu principa jednostavnog jezika, s ciljem promicanja boljeg učenja, angažmana i sudjelovanja u svim područjima profesionalnog i javnog života.

Zaključak

- Jednostavan jezik pomaže učiniti komunikaciju razumljivom za sve. Ovo je važno u obrazovanju, kulturi i na radnom mjestu.
- Pojednostavljuje složene ideje, što olakšava ljudima učenje i razumijevanje, posebno u strukovnom obrazovanju i kulturnim aktivnostima.
- Jednostavan jezik smanjuje zbunjenost. Omogućuje angažman i sudjelovanje u javnim aktivnostima.
- Korištenje jednostavnog jezika pruža svima bolji pristup važnim informacijama i uslugama. Pomaže stvoriti inkluzivnije i informiranije društvo.

Izvori:

Cutts, M. (2013). Oxford Guide to Plain English (4. izd.). Oxford University Press.

PLAIN. (n.d.). Što je jednostavan jezik? Preuzeto 10. rujna 2024. s Plain Language.

Korisni resursi

Za one koji žele poboljšati pristupačnost u pisanoj i digitalnoj komunikaciji, nekoliko ključnih resursa nudi smjernice o jasnom jeziku i sadržaju koji se lako čita. Oni pomažu osigurati da su informacije razumljive širokoj publici, uključujući osobe s kognitivnim teškoćama i različitim razinama pismenosti.

Europski standardi za izradu lako razumljivih informacija:

Ovaj dokument pruža smjernice za stvaranje pisanog sadržaja koji je pristupačan, posebno za osobe s kognitivnim teškoćama ili niskom razinom pismenosti. Adaptiran je i preveden na različite jezike.

ISO, Međunarodna organizacija za normizaciju:

ISO surađuje s nacionalnim i međunarodnim tijelima kako bi razvili globalne standarde. Jedan od značajnih standarda, ISO 24495-1:2023(fr), fokusira se na jednostavan jezik kako bi dokumenti bili laki za razumijevanje, navigaciju i korištenje.

Program pismenosti u zdravstvu (iz: Programa istraživanja pismenosti u zdravstvu 2020.-2021., Santé Publique):

Ovaj program radi na unaprjeđenju pristupačnosti zdravstvenih informacija. Pomaže osobama pri snalaženju u zdravstvenim sustavima i donošenju informiranih odluka. Razvijena su tri alata—HLS-NAV (upravljanje zdravljem), HLS-COM (komunikacija) i HLS-DIGI (digitalne vještine)—za procjenu razina pismenosti u zdravstvu. Niski rezultati u sva tri područja vežu se uz financijske teškoće, dok socijalne teškoće imaju najnepovoljniji utjecaj na HLS-NAV i HLS-COM.

W3C (World Wide Web Consortium)- Tehnika G153, Pojednostavljanje teksta za lakše čitanje:

Svjetska organizacija za mrežne standarde (W3C) nudi smjernice za pristupačnost web sadržaja, posebno za osobe s teškoćama u čitanju. Tehnika G153 WCAG 2.0 pojednostavljuje tekst kako bi ga učinila lakšim za čitanje, preporučujući jasan jezik na razini nižeg srednjeg obrazovanja, jednostavne strukture rečenica i korištenje popisa. Dosljedna terminologija i logički odnosi također su ključni za poboljšanje pristupačnosti za raznoliku publiku.

text it **EASY**

**Sufinancira
Europska unija**